

[Helveg Petersen.]

egner sig gennem fordybelsen, kan være af afgørende værdi for deres senere virksomhed inden for skolen og kan komme til at præge deres indsats inden for alle fagområder. Jeg vil gerne understrege, at dette afsnit kommer man gang på gang til i det snævre studieplansudvalg at vende tilbage til, når man først begynder at indhente de sagkyndiges forslag om, hvad der skal med inden for de enkelte fag, for her kan jeg godt stille i udsigt, at man vil møde krav, som man kommer til at revidere klækkeligt på; her gælder det om, at studieplansudvalget kan stå fast, at det har den nødvendige evne til at anlægge et helhedssyn.

Det er indlysende, det vil jeg gerne understrege, at læseplaner og prøveformer, der på denne måde moderniseres, forudsætter, at seminarierne har betydelig frihed. Det er klart, at der må være et vist ensartet niveau med hensyn til prøverne, og det er da også understreget i betænkningen, men seminarierne er læreanstalter, der hver for sig på et højt niveau må gennemføre uddannelsen af de studerende. Dermed er vi inde på spørgsmålet om seminarielærerne og deres kvalifikationer; det er understreget i betænkningen, hvilken vægt der må tillægges uddannelsen af seminarielærerne, at de må være fagligt dygtige; men jeg følger til, og det er væsentligt, at de må gennem den måde, hvorpå de forelægger stoffet for de unge, være i stand til at inspirere dem og sætte dem i gang.

Det er rigtigt, som det blev understreget af hr. Dupont, at de ydre vilkår må gøres gode, og det er nok rigtigt, at statsseminarierne her er lidt tilbage; det er nødvendigt, at man har det nødvendige udstyr, at man har veludstyrede laboratorier, veludstyrede biblioteker. Der er altså en forventning om, at ministeren søger at styrke statsseminariernes muligheder på hele dette område.

Hvad undervisningsafgiften angår, er jeg glad for ministerens ord for, at han vil arbejde for en nyordning vedrørende tilskudsreglerne for de private seminarier med det for øje, at undervisningsafgiften helt kan bortfalde fra det tidspunkt, da nyordningen af læreruddannelsen træder i kraft, d. v. s. august 1969. Jeg kan ikke helt se, hvordan man vil kunne nå frem til en total dækning af undervisningsafgiften på samtlige private

seminarier; det bliver ikke nogen let opgave at få dette spørgsmål klaret, afgifterne varierer jo fra seminarium til seminarium, og det forudsætter altså i virkeligheden, at man yder et varierende tilskud til de studerende. Det skal ikke klares ved denne lejlighed. Jeg vil gerne understrege, at jeg er enig med hr. Poul Hartling i det betydningsfulde i, at de private institutioner stadig sikres gode eksistensmuligheder.

Det er værdifuldt, forekommer det mig, at man giver uddannelsernes varighed lidt større spillerum end i det fremsatte lovforslag, hvor det jo hed, at eleverne kunne afslutte uddannelsen på 3½ år med mulighed for at anvende 4 år. Nu bliver den normale studietid 3½ eller 4 år, men der bliver adgang for studerende til at afslutte studierne senere end efter 4 år, og på samme måde kan elever, der er særlig modne eller har særlige forudsætninger, tilendebringe deres uddannelse efter 3 år.

Endelig et par bemærkninger om den højere forberedelseseksamen. Jeg udtalte ved første behandling, at jeg ikke mente, at vi kunne stille krav om at få alt belyst vedrørende denne nye uddannelse; hvis vi skulle forsøge at opstille en række enkeltheder, ville vi kunne komme til at blokere udviklingen i stedet for at fremme den. Der er på ét område foretaget en begrænsning; jeg tænker her på bestemmelsen om, at de, der indstiller sig til højere forberedelseseksamen, skal være fyldt 18 år inden den 1. februar i det år, eksamen finder sted. Jeg er ikke særlig henrykt for hverken den eller andre aldersgrænser. Gang på gang kommer man i administrationen ud for tilfælde, hvor det kan virke urimeligt at have helt faste bestemmelser, men jeg kan være tilfreds med, at ministeren har adgang til at fastsætte regler for undtagelse.

Jeg er enig med de andre ordførere i det værdifulde i, at den højere forberedelseseksamen må afgive grundlag for videregående uddannelser også uden for seminariet. Jeg gav ved første behandling udtryk for ønsket om, at eksamen gav adgang til studier ved universiteterne, men er klar over, at det forudsætter nærmere forhandling og overvejelse.

Det er glædeligt, at der i udvalget har været enighed om, at denne uddannelse